

LJUBLJANA – ZPRÁVA ZE STÁŽE

Miloš Březina (Prostor plus, o.p.s.) , Jáchym Elliot Kolouch (Proxima Sociale, o.p.s.), Magdaléna Matoušková (Proxima Sociale, o.p.s.), Anna Švarcová (YMCA Praha), Renáta Turoňová (Bunkr, o.p.s.)

ÚVOD

Tato zpráva je shrnutím všech aktivit a poznatků z pracovní stáže v Lublani, která proběhla 7. - 11. 6. 2021. Zúčastnilo se jí celkem pět sociálních pracovníků z celé ČR. Stáž probíhala převážně v organizaci Zavod BOB, ve spolupráci s dalšími lublaňskými organizacemi.

Pracovníci Zavod BOB si pro nás připravili nabitý program. Měli jsme možnost navštívit všechna jejich pracoviště v Lublani (terénní práce v Metelkově ulici, komunitní zahrada LivadaLAB, terénní práce v Savska sreda, komunitní centrum ULCA), část z nás se účastnila online workshopu s organizací MCZOS, podívali jsme, jak funguje lublaňská organizace Skala a poslední den jsme se stali součástí NEXTivalu, což je festival pro mladé, který každý rok pořádá organizace Zavod BOB.

Zavod BOB - představení organizace

Průvodci: Matjaž, Anja Manja, Nežka

Stážisté: všichni

Zavod BOB je nestátní nezisková organizace, která byla založena v roce 2007. Jejím posláním je zajištění aktivní účasti na společenském dění těch, kteří nemají veřejný hlas nebo jejich hlas není slyšet.

Ve své práci se soustředí na neformální vzdělávání, terénní práci s mládeží, komunitní práci, kulturní akce. Žádná z aktivit, včetně terénní práce, není registrovanou sociální službou. Děti a mladé lidi nenazývají klienty, ale účastníky aktivit a projektů. Dle legislativy, ze zákona, by měli pracovat s mládeží a ohroženou mládeží ve věku 15 - 25 let. V praxi však je realitou věkové rozmezí účastníků mnohem širší, a to 10-35 let.

Činnost této organizace zastřešuje Ministerstvo školství a rovněž místní samospráva, tedy Magistrát města Lublaně odbor/oddělení pro mládež. Samozřejmě i finančně. Konkrétní projekty jsou dále financované z dalších zdrojů.

Pozn.: Pokud bychom hledali podobnost v českém systému, našli bychom ji v činnosti komunitních center, možná ve školních či otevřených klubech, aktivitách některých knihoven a dále samozřejmě v činnosti různých neziskových organizací.

Zázemí organizace

Organizace má k dispozici 2 patrovou budovu, která slouží jako zázemí pracovníkům a rovněž pro některé aktivity (BOB). Dále má v pronájmu prostory v podchodu u vlakového nádraží (ULCA). Pro projekt komunitní zahrady si pak pronajímá rozlehlý pozemek mimo centrum města.

Fotka – budova - vstup do BOB

Personální zajištění

Pracovní tým je aktuálně složen z 10-12 zaměstnanců, kdy ženský kolektiv doplňuje 1 muž. Mnozí z nich pracují na částečný úvazek. U většiny pracovníků byl vstup do organizace podobný – začínali jako dobrovolníci, postupně se začleňovali do aktivit jako placení pracovníci, a když se ukořtili v nějakém projektu, získali určitý úvazek.

Historicky se pracovní tým postupně rozrůstal, až při počtu 18-20 zaměstnanců stála organizace před rozhodnutím, jak vystavět organizační strukturu pro další efektivní řízení. Došli k rozhodnutí, že nechtějí tvořit strmou, několikastupňovou hierarchickou strukturu. Naopak chtějí plochou organizaci s nízkým počtem organizačních jednotek a nízkým počtem stupňů řízení. Přirozeným úbytkem pracovníků tedy postupně zmenšovali tým, až dosáhli aktuálního počtu pracovníků, což umožňuje tuto strukturu. Tým tedy oficiálně má ředitele, statutárního zástupce, ale jeho role se v praxi výrazně upozaďuje, stejně jako nejsou zřízeny další speciální pracovní pozice (např. projektový manažer, PR pracovník, administrativní pracovník). Naopak, každý z pracovníků je zodpovědný a kompetentní svou aktivitu či projekt připravit, administrovat, realizovat, řídit v plném rozsahu, samozřejmě za podpory kolegů.

Stejně jako jinde, mají pracovníci společné porady, vzdělávají se. Zdá se, že tým je složen z vysoce motivovaných lidí. Dle slov ředitele má organizace ale také zkušenost s vyčerpáním pracovníků, i syndromem vyhoření a odchodem z týmu. Díky tomu se více soustředí na prevenci, a již při rozpoznání symptomů s pracovníkem aktivně plánují odpočinek, dovolenou.

Pozn.: Před podobným rozhodnutím, jak se organizačně strukturovat, stojí časem většina českých malých, rozvíjejících se neziskovek, a většinou se vydají cestou budování personální hierarchie. Bylo zajímavé se setkat s „flat“ strukturou a zahlédnout ji i v praxi. Tato praxe však klade vyšší nároky na pracovníky, jejich schopnosti a osobnostní vyzrálost.

Činnost – projekty a aktivity

Svou pestrá činnost dělí do několika oblastí.

- Mládežnické centrum

- BOB – bezpečný prostor pro mladé lidi pro seberozvoj, aktivizaci, posilování vztahů, zvládání různých životních výzev. Otevřeno 6 dní v týdnu v pozdějších odpoledních hodinách.
- ULCA – prostor speciálně pro seberealizaci a vyjádření se skrze převážně hip-hopovou kulturu - DJ - MC - Break – Graffiti.
- Street work – terénní práce
 - Terénní práce v několika lokalitách města (Metelkova, park, sídliště)
 - Síťování – Mlada ulica – koordinace sítě mládežnických organizací, pracujících v terénu
 - Propojování místní komunity - zapojování komunity do aktivit s dětmi
- Neformální vzdělávání
 - Pogon – pro nezaměstnané mladé lidi ve věku od 15 do 29 let - podpora při hledání práce, rozvoj dovedností, kariérní poradenství
 - Divadlo utlačovaných – workshopy využívající divadelní metody a pedagogiku pro osobní rozvoj a reflexi aktuálních společenských problémů a témat
- Spolupráce se školami
 - Terénní práce na základních školách
 - Spolupráce se středními školami (skrze mládežnické centrum)
 - Nabídka školení pro učitele
- Mezinárodní projekty
 - Dobrovolnictví – v rámci Erasmus+ hostí zahraniční dobrovolníky (až na 1 rok pobytu)
 - Strategická partnerství – organizace je v kontaktu s různými zahraničními organizacemi v oblasti terénní práce a neformálního vzdělávání
 - Zahraniční školení, stáže
- Pro veřejnost, pro komunitu
 - Livada LAB – otevřený veřejný prostor, umožňující kontakt a práci s komunitou
 - NEXTival – festival mládeže vytvořený mladými lidmi

Divadlo utlačovaných

Průvodce: Mitka

Stážisté: všichni

První den jsme všichni měli příležitost na vlastní kůži zakusit techniky divadla utlačovaných. Praxe tedy přecházela teorii, což je ostatně jeden z pilířů této techniky - zažít a pocítit, odložit ráció a být přítomen v těle teď a tady. Průvodkyně Mitka nás okamžitě strhla svým entusiasmem. Nejdříve jsme se pustili do rozehřívacích a seznamovacích cvičení. V nich šlo především o kooperaci a propojení mezi účastníky. Oční kontakt a přirozené vyladění se na druhého byly nutným předpokladem k úspěchu. Nutno říct, že to byla pro nás všechny velká zábava a ve skupině se okamžitě prolomily ledy. Velký dojem ve mně zanechalo cvičení, kdy jsme měli postojem těla ztvárnit, co pro nás znamená "síla". Každý si s tímto fenoménem spojuje něco jiného, a tak jsme byli konfrontováni s tím, jak odlišně mohou různí lidé přemýšlet o téže věci. Myslím, že konkrétně tohle cvičení má velký potenciál odhalovat skrytou skupinovou dynamiku, šikanu nebo jakýkoli jiný útlak ve skupině.

Pak nám naše zážitky Mitka zasadila do teoretického rámce. Zakladatelem divadla utlačovaných (DU) byl brazilský politik a divadelní režisér Augusto Boal. Vycházel z toho, že Aristotelická etika utlačuje masy pracujících lidí. Ti se stávají pouhými diváky, a to doslova i obrazně - řecké drama přirovnává k dnešním telenovelám. Považuje je za propagandistický nástroj vlády, zejména hovoří o té brazilské. Baul chtěl vytvořit takové divadlo, skrze které budou lidé aktivně prozkoumávat a transformovat

realitu, v níž žijí. DU staví na tom, že se boří hranice mezi diváky a herci. Diváci jsou aktivně vtahováni do děje a mají možnosti tvořit příběh. Skupině dětí je např. sehraána krátká scénka ze školního prostředí - hlavní aktér čelí neférovému jednání ze strany spolužáků i učitele. U diváků to vzbuzuje nelibé pocity, spontánně se stávají herci a tvoří příběh tak, aby byl v souladu s jejich morálním kompasem. Zakošejí na vlastní kůži, jaké to je, být aktivním tvůrcem reality, v níž žijí. Mitka nás taky odkázala na lite raturu, ze které můžeme čerpat, pokud se rozhodneme DU používat při naší práci s klienty. Koncept DU mě celkově velmi oslovil a ráda bych se s ním seznámila ještě blíže. Vyzkoušené techniky mám v plánu použít s klienty na zážitkovém resocializačním pobytu.

Mládežnické centrum ULCA – hip hop jako platforma pro práci s mládeží

Průvodce: Metka

Stážisté: všichni

V podchodu hlavního vlakového nádraží provozuje Závod BOB od roku 2016 Mládežnické centrum ULCA. Je to jednoduchý prostor, vhodně zařízený pro tanec – zvuk, světla, zrcadlová stěna. Dle informací pracovníků funguje jako dosti vytížená zkušebna po celý týden. Hudba znějící v podchodu je přirozenou pozvánkou pro další zájemce. Zdá se, že mezi mladými lidmi je zde hiphopová kultura (breaking, graffiti, DJ, rap) velmi rozšířená. Zjevným důkazem je množství graffiti všude ve městě, včetně historického centra. Pracovníci tak využívají tento, pro mladé lidi srozumitelný, jazyk pro navázání kontaktu. Následně zde účastníci získají informace, neformálním způsobem rozvoj dovedností a hledání vlastní identity. Cílem je zážitkové učení, svoboda, aktivita, týmová práce, podpora nápadů.

Pracovnice Metka měla pro nás připravenou podrobnou prezentaci o historii vzniku a rozvoje hiphopové kultury, vývoje hudby, významu breakdance a breaking.

Fotka – ULCA

ULCA dále nabízí zázemí pro další nápady a projekty. Příkladem je „otevřená šicí dílna“, kdy jednou týdně v podvečer se zde schází několik účastníků k opravám, přešívání či kreativnímu vylepšování kousků oděvu. Takto upravené oblečení následně organizace nabízí formou malého „sociálního šatníku“.

Terénní práce Metelkova

Průvodci: Anja Manja, Dora

Stážisté: Miloš, Anna

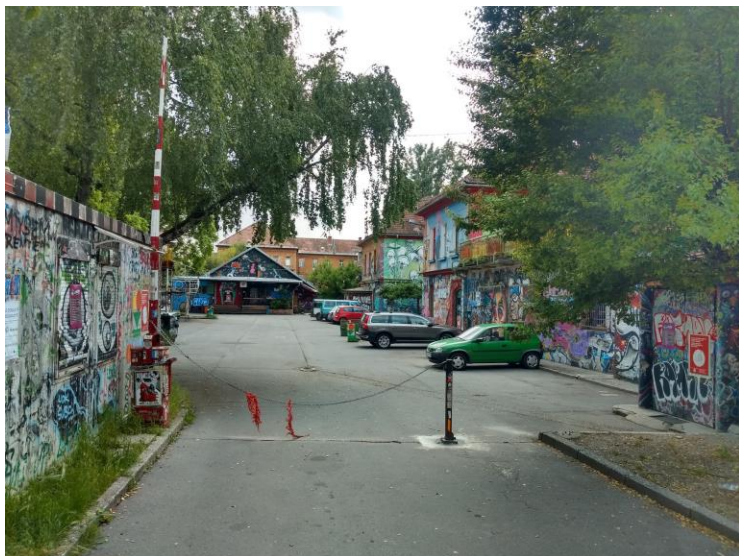
Oblast vedle ulice Metelkova je fenoménem autonomního způsobu života a vymezení se vůči komerčnímu, kapitalistickému a státnímu systému. Historie Metelkové začala v roce 1993, kdy na ploše bývalých kasáren začaly vznikat první squatty, galerie a kluby odmítající příslušnost k institucionalizované kultuře a většinové společnosti jako takové. Areál se rozkládá na ploše 12 500 m², některé jeho části nejsou veřejnosti přístupné. V Lublani existovalo ještě centrum ROG, vzdálené od Metelkové vzdušnou čarou okolo 1 km, které se profilovalo rovněž jako autonomně – sociálně – kulturní centrum. Na jaře bylo, ale z nařízení radnice rozbořeno, což s sebou neslo řadu střetů squatterů s policisty i s pravicovými extrémisty a zpráva o incidentu rezonovala v evropských médiích.

Terénní práce v Metelkové byla představena jako poměrně náročná. Pracovnice Dora a Anja Manja uváděly, že se do oblasti stahují děti rodin v obtížné životní situaci, ohrožené chudobou, děti migrantů a ty s rizikovým průběhem dospívání. Autonomní oblast Metelkova jim zaručuje jistou formu úkrytu a útočiště, zároveň však eskaluje rizika ve formě zneužívání návykových látek a u dívek obtěžování ze strany starších návštěvníků. Průvodkyně uváděly další příklady rizikových jevů vůči mládeži a nás napadaly otázky týkající se odpovědnosti provozovatelů galerií a barů za situace a prostředí v jejich okolí. Ke všemu ve chvíli, kdy se oblast profiluje jako alternativa k „nespravedlivému“ současnému systému. Dora a Anja Manja zmiňovaly jistou uzavřenost provozovatelů podniků i vůči venkovnímu prostoru uvnitř Metelkové. Vše se zkrátka odehrává za zdmi. Rovněž zdůraznily, že se oblast nedávno rozdělila na území starých squatterů a přistěhovalců, mezi nimiž panuje rivalita. Co se týče spolupráce s pracovníky Závodu BOB, či jinými službami, převládá na Metelkové názor, že preventivní práce s mládeží je záležitostí služeb, a ty by s tím neměly ostatní otravovat. Extrémní příklad odmítání spolupráce jsou pak místní anarchisté. Ti absenci komunikace zdůvodňují tím, že Zavod BOB je částečně financován z prostředků města a tím spolupracuje s establishmentem, proti kterému oni bojují. Aniž bych měl ambice cokoli hodnotit, myslím, že s takto radikálním postojem jsem se ještě nesetkal. Zdálo se, že terénní práce v místě obestřené aureolou svobody vyžaduje taktické předpoklady.

Na místo jsme dorazili v úterý okolo druhé odpoledne. Místo se zdálo být poměrně prázdné, jen u centra LGBT nosili místní nábytek a připravovali se na provoz. Prošli jsme částí squatterů a dostali se do přistěhovaleckého sektoru, kde skupinka mužů okolo 30 let kopala s míčem a poslouchala hlasitou reggae hudbu. Přidal se k nám muž afrického původu a mile s námi rozmlouval, měl nás za členy drogového terénu, když zjistil, že jehly neměníme, promptně odešel. Vrátili jsme se do starého sektoru, kde se průvodkyně daly do rozhovoru s provozovatelem jednoho baru. Ten nás pozval dovnitř na krátkou rozmluvu. Uvnitř podniku velkého přibližně 10 na 6 metrů stály hudební nástroje, byl zde bar a nahrávací pult. Na otázku, kdy otevře, odpovídal: „...nevím, my jsme ilegální bar, uvidíme, jaká bude konstelace po páteční velké demonstraci, když otevřeme nevhod, můžou sem vběhnout a bude problém. No ale stejně otevřeme...“

Venku před barem potkala Dora s Anjou Manjou skupinku teenagerů, se kterou měly již před tím kontakt. Skupinkou byly pracovnice přijaté přirozeně a kontakt probíhal v uvolněné atmosféře. Na chvíli jsme se vzdálili (stážisté), ale posléze využili skateboardů jako oslího můstku ke kontaktu s částí skupinky. Překvapením celého pobytu ve Slovinsku je jazyková vybavenost Slovinců, takže pro běžnou

konverzaci nebyl problém s dorozuměním. Průvodkyně poté mluvily o kontaktu jako o povedeném, řešily hlavně motivace k dokončení školy, což je vedle preventivních okruhů také častým tématem.

Obrázek 1 Metelkova ulice

Organizace MC ZOS

6. 7. 2021

Online workshop s Ninou a Sarou

Stážisté: Majda, Renáta, Jáchym

Ve stejném čase jako streetwork v Metelkově probíhal i online workshop s organizací MC ZOS, která sídlí v menším městě Zagorje ob Savi. Organizaci spravuje sama obec a vytváří bezpečný, otevřený prostor pro mladé lidi, ve kterém mohou trávit svůj volný čas. Soustředí se především na neformální vzdělávání, dobrovolnickou činnost, má poradenskou a informační službu. Pracovníci MC ZOS také aktivně spolupracují se zahraničními stážisty/dobrovolníky (Evropský sbor solidarity, dříve Erasmus+) , čehož jsme si všimli i v ostatních slovinských organizacích.

Během workshopu jsme sdíleli především dobrou praxi, stážisté měli velký prostor ptát se na otázky. Bavili jsme se s Ninou hlavně o streetworku a o tom, jak u nich v organizaci probíhá. V MC ZOS je pravidlem, že při kontaktování nových zájemců na ulici často něco rozdávají (např. dělají palačinky) a snaží se něco nabídnout. Kontaktování je postavené na neformálním přístupu, který zároveň boří ledy při prvním setkání. Dalším důležitým aspektem je pravidelnost. Terénní pracovníci chodí pravidelně na stejná místa, a tím navazují pevnější kontakty.

Organizace Skala

6.7. 2021

Průvodce: Kornelija (Skala), Anja Manja (BOB)

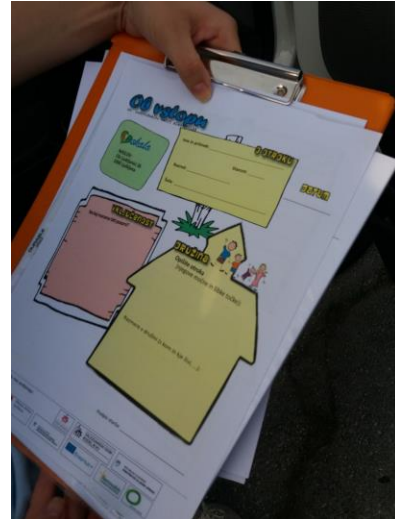
Stážisté: všichni

V pozdním odpoledni jsme zamířili na periferii Lublaně za terénní službou organizace Skala. Tato organizace funguje ve Slovinsku již 25 let a patří k jednomu z průkopníků zdejší sociální práce. Hodnoty organizace vycházejí z křesťanské věrouky a je napojena na Salesiány Dona Bosca. Služba, kterou jsme navštívili se jmenuje "Minibusveselja", v překladu minibus radosti. Orientuje se na děti přistěhovalců, žijící na jednom z okrajových sídlišť. Jedná se o imigranty převážně z republik bývalé Jugoslávie. Přistěhovalcká vlna africká, či blízkovýchodní se podle Slovinců jejich země skoro vůbec nedotkla. Do práce s asi 30 dětmi ve věku od 8 do 15 let se zapojili dva pracovníci a jedna dobrovolnice z Uruguaye. Skala využívá dobrovolníků pravidelně a zabezpečuje tím částečně svůj provoz. Odpoledne s dětmi probíhá tak, že z pracovní dodávky se vyloží stan a různé edukační pomůcky. Nejprve probíhá neformální vzdělávání, na konsensem stanovené téma. Tomu se věnuje celá skupina, předpokladem je aktivní přístup, který pracovníci motivují. Po učení probíhal streetbasketbalový turnaj. Každý den je volnočasová aktivita jiná, ale setkání (kluby) probíhají vždy podobně: „uč se a pak si hraj.“ Přístup k dětem je důstojný a edukační. Ve srovnání s přístupem v ČR by se však dalo spekulovat o různých formách dilematu favorizace a vyloučení. Pracovníci se chovali k některým klientům důvěrněji než k jiným. Byli jsme svědky objímání a "chování" konkrétní klientky. Na tuto výsadu mohou stěží dosáhnout všechny děti, což může mít za následek, že se někteří mohou oprávněně cítit méně přijímání. Zároveň "favorizované" děti mohou hůře snášet případné ukončení služby, nebo výměnu pracovníka, díky vlastní představě o vztahu, která může být příkrášlená, oproti realitě, ve které jde o respektující a vnímavou spolupráci pracovníka s klientem.

Tato forma práce se zdála být hlavně aktivizací ke smysluplnému trávení volného času, než aby mohla mít ambice řešit nějaké konkrétní individuální zakázky.¹

Pozn.: Navštívený terénní program je dle slovinského Ministerstva práce, rodiny a sociálních věcí od roku 2010 uznán jako preventivní program sociální ochrany, což je srovnatelné s postem registrované sociální služby v ČR. Měli jsme tak velmi dobrou příležitost porovnat dva typy terénních programů v Lublani. Minibus radosti má na první pohled velmi podobná zákonná pravidla pro práci s klientem - jednání se zájemcem, uzavření dohody, individuální plánování, přehodnocování. Plánování a následné vyhodnocování každého dne s týmem. Rovněž vedení dokumentace a pravidelné předávání výkazů a statistik ministerstvu. Z krátkého rozhovoru s pracovnící Kornelií mě zaujalo, že během jednání s dítětem o využívání služby vynakládají zvýšené úsilí se zkontaktovat s rodiči a představit jim službu. A to i přesto, že ani zde není podmínkou "přihlášení" dítěte do programu. Zdá se mi to jako dobrá praxe, obzvláště při práci s mladšími dětmi, kdy pracovníci chystají občasné i aktivity pro rodiče s dětmi, aby je lépe poznali a mohli tak i usilovat o spolupráci s nimi ve prospěch dítěte. Na sídlišti je rovněž škola, se kterou se snaží terénní program spolupracovat. Kornelija přiznává, že ne vždy je spolupráce snadná, na některé podněty pracovníků ke spolupráci škola slyší lépe, na jiné spíše nereaguje. Tato velmi povrchně popsaná praxe se zdá obdobná zkušenosti mnoha českých služeb.

¹ R.Turoňová: s tímto tvrzením nemohu souhlasit, ač se nám tak mohla zdát

LivadaLAB

Průvodce: Manneira, Mojca

Stážisti: Anna, Magdaléna, Miloš, Jáchym, Renata

Zařazení: komunitní práce

Během stáže se naskytla příležitost seznámit se s projektem LivadaLAB. Název projektu je zkonstruován ze dvou slov. Livada je pojmenování oblasti, která leží nedaleko města Lublaň. Tato oblast je známá poměrně hojnou zelení a mokrou půdou. Pod zkratkou LAB se skrývá slovo laboratoř. Na tomto místě totiž dochází k takzvaným pokusům, které nejsou zaměřené na výsledek, ale na proces, díky kterému je umožněno naučit se novým dovednostem. LivadaLAB je městský zelený prostor, který lze připodobnit k zahradě plné stromů, keřů, rostlin, bylin a další zeleně. Kromě toho na tomto místě lze nalézt příjemné sezení, přístřešek pro zahradnické nástroje, ohniště, nebo improvizované hřiště se sítí na volejbal.

Jako stážisté jsme měli možnost seznámit se se zahradou prostřednictvím jednoduché techniky. Byli jsme rozděleni do dvojic a polovina z nás měla zakryté oči. Jeden z dvojice se tedy stal průvodcem a musel svého kolegu navádět, aby věděl, kudy jde. Během cesty tento průvodce popisoval, co vidí, co cítí a snažil se toto předat tomu, koho prováděl. Poté si všichni sundali pokrývku očí a následovala reflexe, co obě role (průvodce, naváděný) obnášely. Po ukončení reflexe následovalo představení projektu.

Cílem tohoto projektu je zlepšení místního prostředí a vytvoření prostoru, který budou moci využívat mladí lidé ke kreativnímu trávení volného času a učení se novým dovednostem. Jak již bylo zmíněno, projekt má mladým lidem přiblížit proces pěstování, nejen výsledek ve formě vypěstovaných potravin. Projekt mladé lidi obohacuje nejen informacemi a dovednostmi, ale také příležitostmi, které rozvíjí jejich nezávislost a odpovědnost. Mezi přínosy projektu lze bezesporu zařadit naplnění potřeb mladých lidí, ale i společnosti. Projekt má pozitivní vliv na kvalitu místní produkce potravin a rozvoj zdravého životního prostoru v městském prostředí.

Do projektu jsou zapojeni pracovníci organizace Zavod Bob, město Lublaň, dobrovolníci a návazné instituce. Jedním z podnětů k vytvoření LivadaLAB bylo zjištění, že mladí lidé nejsou dostatečně zapojováni do plánování a správy veřejných ploch, i přesto, že tato a podobná místa mladí lidé využívají. Účastníci se zde potkávají s odborníky z několika oblastí, mezi které lze zařadit sociální práci, architekturu, stavebnictví, agronomii a lesnictví. Zájemci se mohou zapojit zcela bezplatně.

V rámci projektu došlo k navázání spolupráce se středními školami. Do budoucna by rádi navázali spolupráci se základní školou, která sídlí nedaleko zahrady. Chtějí oslovit konkrétně tuto školu, jelikož jsou mezi žáky cizinci z Balkánu, kteří mnohdy bývají sociálně vyloučeni. Pracovníci organizace Zavod Bob učí děti, jak je možné pracovat s přírodou a s dostupnými přírodními zdroji. Pracovníci by na pozemku uvítali zvířata jako například slepice, husy apod., ale není nikdo, kdo by se o ně staral po čas letních prázdnin. Rádi by motivovali účastníky k tomu, aby se této role někdo zhostil.

Počas opatření proti šíření covid-19 byla bohužel činnost projektu pozastavena. Nicméně, pracovníci se nyní pokouší opětovně navázat nové spolupráce a přilákat nové zájemce o zapojení do projektu.

Projekt je zastřešen mezinárodním projektem GREEN SURGE. Tento projekt usiluje o propojení zelených ploch, přírodního bohatství a lidí, kteří z něj čerpají.

Savska sreda - terénní práce

Průvodci: Sara, Něžka, Barb

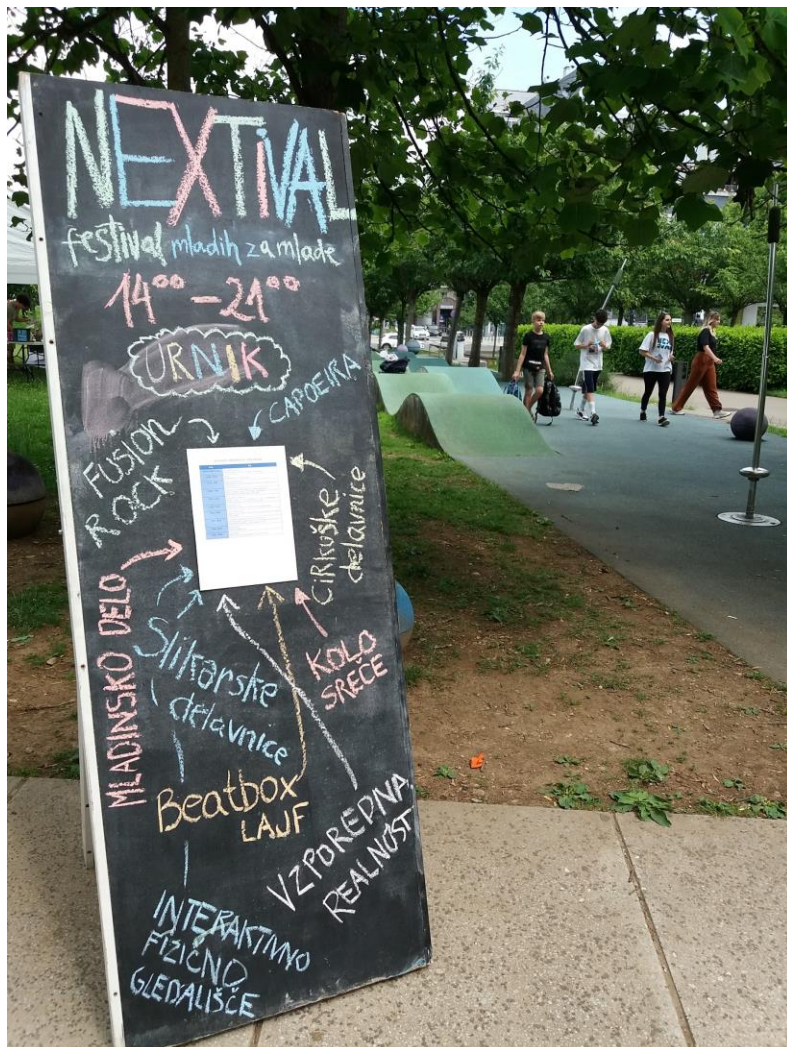
Stážisté: všichni

Savska sreda je sídlištní lokalita, kam chodí pracovníci BOBu pravidelně každý týden přibližně na 2-3 hodiny. Pracují tam s celou místní komunitou na budování prostředí, ve kterém by se dalo příjemně trávit čas.

Stážisté se zapojili do natírání vyvýšených záhonů, ve kterých se pěstují květiny a bylinky, a také do úpravy volejbalového hřiště. Společně s místními jsme měřili a malovali nové postranní čáry na hřišti.

NEXTival

NEXTival je komunitní festival, který každoročně pořádá Zavod BOB. Festival je pro všechny zdarma. Účelem festivalu je především zapojení mládeže do aktivit a posilování spolupráce jak s nimi, tak s dalšími organizacemi. Na letošním ročníku bylo několik různých workshopů - capoeira, sborový zpěv nebo breaking - tedy breakdance. Součástí byla i velká vodní skluzavka, graffiti workshop a výtvarný stánek. Nechybělo ani pódium, na kterém mohli vystoupit se svojí tvorbou všichni, kteří měli zájem. Neméně podstatnou částí byly Matjažovy populární palačinky.

ZÁVĚR

Celá stáž byla velmi inspirativní, obohacující a rozmanitá. Měli jsme možnost poznat, jak probíhá sociální práce v jiné zemi, v jinak nastavené organizaci. Zavod BOB se od organizací v ČR, ve kterých pracujeme, liší hlavně tím, že její struktura je plochá - není hierarchická. Zavod BOB tvoří menší tým přibližně dvanácti pracovníků, kteří pracují na různých projektech ve skupinách a každá skupina zodpovídá za svůj projekt.

Práce BOBu je postavená i na práci s komunitou (např. Savska sreda), kdy pracovníci chodí pravidelně na nějaké místo, kde pracují s celou komunitou (dospělými i dětmi) a vytváří s nimi příjemnější prostor k životu, např. oprava hřiště, pěstování rostlin. Tímto způsobem propojují všechny, kteří bydlí v daném místě, a mají tak prostor navázat spolu vztahy. Právě pravidelnost (ve smyslu být pravidelně ve stejný

čas na stejném místě) je něco, co lze dobře využít i v naší terénní práci. Stejně tak využít možnosti propojit celou komunitu místních.

Mezi jeden z nejinspirativnějších momentů patří rozhodně spolupráce BOBu se zahraničními dobrovolníky. Obohacuje to nejen organizaci jako takovou, ale jde i o atraktivní prvek pro klienty. Pro ně jsou zahraniční dobrovolníci zajímaví a mají možnost si nenuceně procvičit angličtinu. V neposlední řadě si klienti rozšiřují obzory a cítí se tak být součástí většího celku. Myslím, že pro velkou část našich klientů by kontakt s dobrovolníkem mohl být jednou z mála osobních zkušeností s odlišnou kulturou.

Další poznatek, který si odnášíme je "mít co nabídnout". Slovinské organizace při prvokontaktu s klienty používají třeba jídlo. V praxi to funguje tak, že pracovníci rozdávají palačinky nebo muffiny, které sami upečou, a tím pádem zaujmou klienty a vytváří tím lepší prostor k prvokontaktu. Jsou pak i lépe zapamatovatelní, klienti je poznávají a sami je třeba oslovují.

Všichni si odnášíme spoustu nových nápadů, které chceme aplikovat v naší další práci. Je rozhodně žádoucí mít možnost setkávat se s ostatními organizacemi, nechat se inspirovat a třeba v budoucnu dál spolupracovat. Celý tým Zavodu BOB nám byl kdykoliv k dispozici, ochotně odpovídali na všechny naše otázky a spolupráce s nimi byla po všech stránkách skvělá. Jejich tým šíří opravdu pozitivní energii a v podstatě fungují jako velká rodina - i to je možná smysl sociální práce.